

**АНАЛИЗА НА МНОГОСТРУКОСТИМА – КОМЕНТАРИ УЗ
ДОМАЋЕ ЗАДАТКЕ**

- ♠ УЗ 1. ЗАДАТАК: За које $\lambda \in \mathbf{R}$ је скуп $\{z \in \mathbf{C} \mid |z^{19} - 1| = \lambda\}$ глатка подмногострукост у \mathbf{C} ? Ово питање може да се сведе на издвајање холоморфне гране функције $\sqrt[19]{\cdot}$.
- ♠ УЗ 2. ЗАДАТАК: Требало би да сви знају контрапример у случају општег тополошког (или метричког) простора (или у случају изостављања претпоставке о отворености), као и која од ове две повезаности је јаче својство. Треба обратити пажњу на то да нулта де Рамова кохомологија (или сингуларна хомологија и кохомологија) броји компоненте *путне* повезаности. Компоненте обичне повезаности броји Чехова кохомологија (видети Напомену 1 на 503. страни).
- ♠ УЗ 3. ЗАДАТАК: Да ли је крива $y^2 = x^2 + x^3$ глатка многострукост?
- ♠ УЗ 4. ЗАДАТАК: Да ли су сва сечења векторског раслојења трансверзална на влакна?
- ♠ УЗ 5. ЗАДАТАК: Да ли је векторско поље $y\frac{\partial}{\partial x} - x\frac{\partial}{\partial y}$ у \mathbf{R}^2 Хамилтоново?
- ♠ УЗ 6. ЗАДАТАК: Да ли нека од ових кривих лежи у једној равни?
- ♠ УЗ 7. ЗАДАТАК: Да ли се криве на сфери $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ у \mathbf{R}^3 секу под истим углом као и њене слике при стереографској пројекцији (централној пројекцији из тачке $(0, 0, 1)$ на xy -раван)? Зашто то оправдава дефиницију угла између кривих у тачки ∞ из комплексне анализе: Угао између кривих које се секу у ∞ је угао између њихових слика при пресликавању $z \mapsto z^{-1}$? (Шта је геометријски опис трансформације равни $z \mapsto z^{-1}$ при стереографској пројекцији равни на сферу?)
- ♠ УЗ 8. ЗАДАТАК: Како би гласио одговор на исто питање за пресликавање

$$f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}^2, \quad f(t) = (t^2, t^3),$$

а како за пресликавање

$$f : \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^2, \quad f(s, t, v) = (st, v)?$$

- ♠ УЗ 9. ЗАДАТАК: Нека је $Y = x\frac{\partial}{\partial x} + y\frac{\partial}{\partial y} + z\frac{\partial}{\partial z}$. Чему је једнак Лијев извод $L_X\zeta(X, Y)$, а чему коваријантни извод $\nabla_X\zeta(X, Y)$ у односу на Леви–Чивита конексију индуковану стандардном Римановом метриком у Еуклидском простору?
- ♠ УЗ 10. ЗАДАТАК: Ако је услов $L_X f = L_Y f$ испуњен само у тачки p (за сваку функцију f глатку у некој околини тачке p), да ли одатле следи $X_p = Y_p$?
- ♠ УЗ 11. ЗАДАТАК: Да ли је овај интеграл (негативна) површина? Колика је његова вредност дуж криве $r^2 = \cos 2\theta$ и која је то површина за различите оријентације ове криве?
- ♠ УЗ 12. ЗАДАТАК: Упоредити са паркирањем аутомобила и теоремом која иза њега следи (144. страна). Доказати ово тврђење: *Ако је*

$[X, Y] = 0$ и ако су f_t, g_t дифеоморфизми генерисани векторским пољима X, Y редом, онда је векторско поље $X + Y$ генерише дифеоморфизам $f_t \circ g_t$. Зашто ово тврђење не важи без претпоставке $[X, Y] = 0$ (дати контрапример)?

- ♠ УЗ 13. ЗАДАТАК: Ако је $X = (X_1(x_1, \dots, x_n), \dots, X_n(x_1, \dots, x_n))$ векторско поље у \mathbf{R}^n ,

$$\operatorname{div} X = \sum_{k=1}^n \frac{\partial X_k}{\partial x_k}$$

и $\Omega = dx_1 \wedge \dots \wedge dx_n$, онда је

$$(\clubsuit) \quad d(i(X)\Omega) = \operatorname{div} X \cdot \Omega$$

(доказати!). Формула (\clubsuit) се може узети као дефиниција дивергенције векторског поља на оријентисаној многострукости са формом оријентације Ω . Упоредити ово са Задатком 4 на 354. страни. У чему је разлика између ове две дефиниције дивергенције? Јесу ли оне у некаквој вези (и каквој)? Видети Задача 3 на 391. страни.

Доказати формулу

$$\int_M \operatorname{div} X \cdot \Omega = \int_{\partial M} i(X)\omega.$$

Која формула класичне анализе се добија из ове ако је M област у \mathbf{R}^3 ?

Описати сва холоморфна пресликавања $f: \mathbf{C} \rightarrow \mathbf{C}$ која чувају површине. Како ово може да се уопшти на холоморфна пресликавања $f: \mathbf{C}^n \rightarrow \mathbf{C}^n$?

- ♠ УЗ 14. ЗАДАТАК: (УПУТСТВО: Израчунати

$$L_X(\operatorname{div} Y \cdot \Omega) \quad \text{и} \quad L_Y(\operatorname{div} X \cdot \Omega)$$

по Лајбницевог правила за Лијев извод и одузимањем добијених израза изразити десну страну једнакости коју треба доказати. Применом дефиниције (\clubsuit) , особина Лијевог извода и Картанове формуле доказати да је добијени израз једнак левој страни те једнакости.) Да ли добијена формула важи и за дивергенцију дефинисану у Задатку 4 на 354. страни?

- ♠ УЗ 15. ЗАДАТАК: Ако је Ω форма запремине и f глатка функција, доказати да је $df(X) \cdot \Omega + f \operatorname{div} X \cdot \Omega$ тачна форма.
- ♠ УЗ 16. ЗАДАТАК: У решењу овог задатка користи се и Теорема 2 на 196. страни (апроксимација непрекидног пресликавања глатким). На ком месту? О језгру можемо да кажемо следеће: $\pi_1(M)$ није, а \mathbf{R} јесте комутативна група, па језгро садржи комутатор $[\pi_1(M), \pi_1(M)]$. Погледати 481. и 482. страну, $H_1(M) = \pi_1(M)/[\pi_1(M), \pi_1(M)]$, Поенкареову дуалност (коју остварује f) за нешто прецизнији опис језгра (који не може да буде потпуно експлицитан за произвољну форму θ).
- ♠ УЗ 17. ЗАДАТАК: У вези са овим, погледати и Задатке 14 - 16 на 129. страни.
- ♠ УЗ 18. ЗАДАТАК: Шта је $\pi_n(\mathbf{S}^n)$? Погледати 481. и 482. страну и Теорему 13. на 480. страни. Видети такође Задача 2 на 488. страни.
- ♠ УЗ 19. ЗАДАТАК: Погледати 421. и 422. страну.

- ♠ УЗ 20. ЗАДАТАК: Оба дела могу да се ураде помоћу степена пресликавања. За други део погледати Хопфову теорему на 535. страни. Алтернативно: интерпретирати степен пресликавања $f : \mathbf{S}^n \rightarrow \mathbf{S}^n$ на језику њиме индукованог пресликавања $f_* : \pi_n(\mathbf{S}^n) \rightarrow \pi_n(\mathbf{S}^n)$ (овде се користи специфичност ситуације у којој је многострукост на којој посматрамо f сфера, која се јавља у две улоге: као многострукост на којој је дефинисано пресликавање чији степен рачунамо и као алат у дефиницији групе π_n). Да ли овај задатак може да се уради и помоћу Лефшецове теореме?
- ♠ УЗ 21. ЗАДАТАК: Зашто је \wedge добро дефинисано множење у де Рамовој кохомологији? Шта је у хомологији дуално овој операцији у кохомологији? Ово је у суштини задатак из Поенкареове дуалности и теорије пресека.
- ♠ УЗ 22. ЗАДАТАК: Да ли постоји дифеоморфизам између ова два турса који чува Риманове метрике индуковане Римановим метрикама из амбијентних Еуклидских простора? Да ли постоји дифеоморфизам између ова два турса који чува површине и под којим условима (тј. између каквих турса постоји)? Када постоји холоморфни дифеоморфизам између два турса $\mathbf{C}/a_1\mathbf{Z} \oplus b_1\mathbf{Z}$ и $\mathbf{C}/a_2\mathbf{Z} \oplus b_2\mathbf{Z}$, у односу на комплексну структуру наслеђену из \mathbf{C} ? Када постоји дифеоморфизам између два турса који је холоморфан и чува површине?
- ♠ УЗ 23. ЗАДАТАК: Доказати да је форма

$$\omega = \sum_{k=1}^{n+1} (-1)^{k-1} x_k dx_1 \wedge \cdots \wedge \widehat{dx_k} \wedge \cdots \wedge dx_{n+1}$$

инваријантна у односу на пресликавање $x \mapsto -x$ простора \mathbf{R}^{n+1} ако је n непаран број. Извести закључак о оријентабилности реалних пројективних простора непарне димензије. Шта је са оријентабилношћу реалних пројективних простора парне димензије?

- ♠ УЗ 24. ЗАДАТАК: Чињеници да запремина јединичне лопте расте до одређене димензије, а потом опада и тежи нули, није лако дати геометријско објашњење. Тим пре што је случај јединичне *коцке* сасвим другачији: њена запремина је једнака 1 у свим димензијама. (Приметимо да је и коцка лопта, али у норми $\|\cdot\|_\infty$; у том смислу је норма $\|\cdot\|_\infty$ правилнија од стандардне Еуклидске норми $\|\cdot\|_2$.) Чему тежи запремина n -димензионог турса кад $n \rightarrow \infty$?
- ♠ УЗ 25. ЗАДАТАК: Упоредити ово са теоремом на 144. страни. Шта је Хамилтоново векторско поље генерисано функцијом (Хамилтонијаном) $p \mapsto \omega_p(X_G(p), X_H(p))$? Погледати Лему 7 на 225. страни и њен доказ.
- ♠ УЗ 26. ЗАДАТАК: Овај задатак је у вези са „непарно - димензионом верзијом симплектичке геометрије”, контактном геометријом; видети стр. 230 - 232.
- ♠ УЗ 27. ЗАДАТАК: Ако, уместо оријентабилности N , претпоставимо оријентабилност M , да ли из тога следи и оријентабилност N ?
- ♠ УЗ 28. ЗАДАТАК: Описати експлицитну конструкцију (бар једне) форме оријентације на TM .
- ♠ УЗ 29. ЗАДАТАК: Нека је

$$0 \rightarrow E_1 \rightarrow E_2 \rightarrow E_3 \rightarrow 0$$

тачан низ векторских раслојења. Доказати да је, ако су било која два од раслојења E_1, E_2, E_3 оријентабилна, оријентабилно и треће. Доказати да је хиперповрш у оријентабилној многострукости оријентабилна ако и само ако има тривијално нормално раслојење (упоредити са 30. задатком). Показати да то не важи за хиперповрш у неоријентабилној многострукости.

- ♠ УЗ 30. ЗАДАТАК: Да ли је многострукост $F(x_1, \dots, x_n) = 0$, где је $F : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^k$ глатко пресликавање, а 0 његова регуларна вредност, увек оријентабилна?
- ♠ УЗ 31. ЗАДАТАК: Израчунати запремину пројективног простора $\mathbf{R}P^n$ користећи овај задатак. Користећи Фубинијеву теорему и 24. задатак израчунати запремину пројективног простора CP^n (видети Задатак 2 на 488. страни).
- ♠ УЗ ЗАДАТКЕ 27 - 31: Да ли је крај ∂M многострукости увек оријентабилан? Одговор на ово питање даје Задатак 29 на 541. страни. Зашто је ово питање умесно може да се види из Задатка 28 на 540. страни и дискусије иза њега.

Доказати да је просто повезана многострукост оријентабилна (видети Тврђење 2 на 170. страни).

- ♠ УЗ 32. ЗАДАТАК: Погледати Теорему 13 на 480. страни.
- ♠ УЗ 33. ЗАДАТАК: Погледати Задатак 2 на 105. страни и задатке на 114. и 115. страни.
- ♠ УЗ 34. ЗАДАТАК: Конструисати *три* линеарно независна тангентна векторска поља на S^3 , тј. да је сфера S^3 паралелизабилна (има тривијално тангентно раслојење). Општије: доказати да на сфери S^{4n+3} постоје три линеарно независна тангентна векторска поља. Доказати да на S^7 постоји седам линеарно независних тангентних векторских поља, па је и сфера S^7 паралелизабилна.

Да ли на реалним пројективним просторима (који су наткривени сферама) постоји векторско поље које није нигде нула? Приметимо да, ако је $\pi : \widetilde{M} \rightarrow M$ наткривање и X векторско поље на \widetilde{M} , са $\pi_* X$ није добро дефинисано векторско поље на M (зашто?). Упоредити то са 31. задатком; ако је ω форма на M , онда са $\pi^* \omega$ *јесте* добро дефинисана форма на \widetilde{M} (зашто?).

- ♠ УЗ 35. ЗАДАТАК: Упоредити са 20. задатком у коме степен карактеристике хомотопску класу.
- ♠ УЗ 36. ЗАДАТАК: Да ли постоји пресликавање $f : S^n \rightarrow S^n$ степена $(-1)^{n+1}$ које има фиксну тачку? Да ли постоји пресликавање $f : S^n \rightarrow S^n$ степена $(-1)^{n+1}$ које нема фиксну тачку?
- ♠ УЗ 37. ЗАДАТАК: Да ли овај закључак важи за свако пресликавање степена 0 (које може да буде и НА)? Дати пример пресликавања степена 0 које је НА.
- ♠ УЗ 38. ЗАДАТАК: Да ли се (и) одавде може закључити да на сфери парне димензије не постоји векторско поље које није нигде нула?
- ♠ УЗ 39. ЗАДАТАК: Да ли ово важи за свако $h : CP^n \rightarrow CP^n$?
- ♠ УЗ 40. ЗАДАТАК: Показати да ово тврђење не важи за сфере непарне димензије: за свако p група \mathbf{Z}_p слободно и глатко дејствује на S^{2n+1} .

- ♠ УЗ 41. ЗАДАТАК: Ако је $E \rightarrow M$ произвољно векторско раслојење, онда постоји векторско раслојење $F \rightarrow M$ такво да је $E \oplus F$ тривијално (доказ овог тврђења, мада не експлицитно формулисано, може да се пронађе у поглављу *Класификација векторских раслојења*, стр. 491). Не може се, међутим, произвољном раслојењу додати *тривијално* раслојење и добити тривијално (као што је у овом задатку R додато на TS^n). Ово је почетак тзв. K -теорије, уопштене кохомолошке теорије у којој су елементи кохомолошких група класе векторских раслојења, а сабирање операција \oplus .
- ♠ УЗ 42. ЗАДАТАК: Нулто сечење је специјални случај конормалног раслојења ν^*N , за $N = M$ (видети 50. задатак или 295. страну). Други специјални случај, за $N = \{p\}$, је влакно T_p^*M . Када је df трансверзално на T_p^*M ? Шта може да се каже о рангу другог извода $D^2f(p)$, за $p \in N$, ако је df трансверзално на ν^*N ? Да ли из овог општег случаја следе два специјална ($N = M$ и f Морсова, и $N = \{p\}$ и f произвољна)?
- ♠ УЗ 43. ЗАДАТАК: Зашто таква Морсова функција постоји? Да ли постоји Морсова функција на S^{2n-1} која је инваријантна у односу на S^1 -дејство дефинисано множењем са $e^{i\theta}$ у $C^n \supset S^{2n-1}$?
- ♠ УЗ 44. ЗАДАТАК: Погледати доказ Теореме 3 на 455. страни.
- ♠ УЗ 45. ЗАДАТАК: Доказати друго тврђење применом првог, а затим применом Поенкареове дуалности. Да ли и сама Поенкареова дуалност може да се докаже из првог тврђења?
- ♠ УЗ 46. ЗАДАТАК: Погледати 3. задатак на 433. страни.
- ♠ УЗ 47. ЗАДАТАК: Нека је f произвољна Морсова функција која има то својство. Какви су Морсови индекси њених критичних тачака?
- ♠ УЗ 48. ЗАДАТАК: Упоредити са Задатком 4 на 412. и Задатком 5 на 431. страни.
- ♠ УЗ 49. ЗАДАТАК: Доказати да су екстремале функционала Φ глатке криве.
- ♠ УЗ 50. ЗАДАТАК: Нека је $H = \pi^*f$, где је $\pi : T^*M \rightarrow M$ канонска пројекција и $f : M \rightarrow \mathbf{R}$ глатка функција. Какава је веза између екстремала функционала \mathcal{A}_H и критичних тачака рестрикције функције f на N ?